

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Litterarum Commendatitiarum Form.VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

cario Capituli, etiam intra annum Sedis vacantis, ut probant Barbof. *de Offic. & potest. Episc. alleg. 7. num. 23.* Ventrigl. *prax. par. 1. annot. 23. §. 2. n. 13.* Passerin. *in cap. Cum nullus n. 142. de tempor. Ordin. in 6. Sac. Congr. Concil. in Mexicana Litterarum Dimissorialium 24. Aprilis 1700.* quia Dimissorialium concessio est gratia, quæ non expirat morte concedentis, nisi per successorem revocetur, Pasqualig. *ad Lauret. de Franc. par. 1. num. 275. & seqq.* Ventrigl. *prax. part. 2. annot. 15. §. 1. n. 43.* Passerin. *in cap. Cum nullus n. 142. de tempor. Ordin. in 6.*

3. **PER PRÆSENTES.** Donat. *prax. rer. Regular. tom. 3. part. 1. tract. 3. quest. §. n. 2.* dicit, quod non sit de essentia, quod litteræ Dimissoriales concedantur in scriptis, sed quod sufficiat consensus Episcopi dimittentis aliunde probatus. Huic Donati opinioni opposita est altera Pac. Jord. *tom. 1. lib. 3. tit. 6. n. 143.* qui tenet, quod aliter quàm scripto non debeant concedi.

4. Passerin. *autem conciliator in cap. Cum nullus de tempor. Ordin. num. 134.* dicit, quod si Dimissoriae dentur in præsentia Episcopi Ordinatoris non sit necessa-

ria scriptura, quia constat viva voce Episcopo alieno de dimissione facta v. g. Petro, ut possit ab eo ordinari: secus verò quando dimissio fit ad Episcopum absentem, quia tunc scriptura sit necessaria.

5. Advertat ulterius Episcopus, quod quando conceditur Dimissoria pro Ordinibus Sacris, debent hi necessariò exprimi: nam si concederetur absolutè ad omnes Ordines, adhuc non venirent Sacri, Lauret. *de Franch. contr. par. 1. num. 272.*

Litterarum Comendatiarum pro Sacerdote discessuro.

FORMULA VI.

SUMMARIUM.

- 1 Litteræ Comendatitiæ non sunt denegandæ non habentibus onus residentie.
- 2 Litteræ Comendatitiæ differunt à Dimissorialibus, & num. 3.
- 4 Testimoniales circa mores non concedendæ, nisi mores notè sunt.

N. Episcopus N.

Dilecto &c. Cum ad limina Apostolorum Petri, & Pauli visitanda, & alia tua honesta negocia peragenda Romam adire cupias, & ea propter nostram licentiam requisivisti, grati animi nostri signa indubia ostendere volentes, omnibus ubique, ad quos te pervenire contigerit, *per presentes testamur*, & notum facimus, te esse Sacerdotem sacularem *optimis moribus imbutum, Christianisque virtutibus præditum*: Missæ Sacrificium publicè celebrare, & ex Civitate (vel Diocesi) te abire nulla Ecclesiastica censura, neque alio canonico impedimento, aut pœna, quod sciamus, irretitum. Quare omnibus in Christo PP. Illustrissimis, & Reverendissimis Episcopis, Archiepiscopis, Abbatibus, Prioribus, Vicariis, cæterisque Ecclesiarum Ministris, & Officialibus, ad quos declinabis, quantum in Domino possumus te pro commendato damus: Rogantes eos, ut ad Sacra facienda personam tuam recipiant, Missamque, & alia Divina Officia celebrare permittant, & in cæteris tueantur. In quorum &c. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✱ Sigilli.

N. Cancellarius Episcopalis.

A D.

ADNOTATIONES.

1. **NOSTRAM LICENTIAM REQUISIVISTI.** De honestate requiritur licentia, non autem de necessitate: Nam litteræ huiusmodi commendatitiæ pro discessu à Diœcesi iis, qui non habent Officium, Beneficium, aut aliam obligationem personalem, servitium, & residentiam exigentia, nunquam sunt denegandæ, Nicol. *Lucubr. Can. lib. 1. tit. 22. n. 3.* quem aliquando ab Advocatis Curia citatum vidi ad probandum assumptum, quod Dimissoriæ, pro Ordinibus, absentibus non sint denegandæ, quod Nicolius non dicit, quia illius verba, *ibi--non posse ab Episcopo denegari Dimissorias, seu licentiam manendi extra Diœcesim*, probant propositionem mox firmatam, non autem diversam, & contortam in assumpto, quia *ly Dimissoriæ* accipitur pro licentia sese absentandi, & synonymè pro commendatitiis, ut indicat particula, *seu*, & bene observat Pac. Jordan. *tom. 1. lib. 3. tit. 6. num. 140. in fin.* Nisi tamen ageretur de Ordinatis ob necessitatem Ecclesiæ, nam isti locum, inconsulto Episcopo, deserere non possunt, *Concil. Trid. sess. 23. cap. 16. de Reform.*

2. **PER PRÆSENTES TESTAMUR.** Differunt litteræ commendatitiæ à Dimissoralibus, quia hæ dantur quando proprius Episcopus non valens propter aliquod impedimentum Ordines conferre Clericis suis, illos dimittit ad illos dimittit ad alium Episcopum Ordinandos, quas *Concil. Trident. cap. 10. sess. 7. de Reform.* vocat reverendas, quo nomine utuntur Hispani, teste Barbof. *de offic. & potest. Episcop. alleg. 7. num. 3.* & de his agitur in *dist. 72. & 73. per tot.*

3. Ille verò (quarum duæ sunt species) vel Clericis peregrinantibus conceduntur (ut hæc) sine quibus in aliena Diœcesi non sunt admittendi ad peragenda Sacra, *cap. Extraneo, & cap. Hortamus 71. dist.* Vel dantur in testimonium, & commendationem morum Subditi, qui vigore Brevis Apostolici, aut Beneficii, postulat aliò ad Ordines promoveri, & hæc quæ etiam vocantur testimoniales sunt dandæ

ab eo, cui est melius edoctus de moribus, & vita Ordinandi: hodiè verò in hoc servanda erit Constitutio Innoc. XII. quæ incipit *Speculatores*.

4. **OPTIMIS MORIBUS IMBUTUM, CHRISTIANISQUE VIRTUTIBUS PRÆDITUM.** Elogium istud tunc in litteris commendatitiis erit faciendum, quando mores illius, cui conceduntur, Episcopo noti sint: aliàs quando mores statui Clericali non correspondent, vel de vitæ integritate fama dubia est, sicco vestigio pertranseat. Quia si humana urgente ratione abeuntibus, si vè absentibus cum laude de moribus agat: huiusmodi postea testimonio utuntur in Urbe, vel contra ipsummet Episcopum, si Dimissorias pro Ordinibus concedere nollet: vel in Dataria Apostolica pro obtinendis Beneficiis, ad exclusionem digniorum.

Sitque igitur regula, quòd si Episcopus coram Deo de morum probitate testari veareatur, dicat in litteris Commendatitiis--*N. fuisse bonis moribus, & Christiane educatum, & à Diœcesi discedere, vel discessisse, absque ulla Censura, aliòvè canonico impedimento:* Nè postea Episcopo, qui Commendatitiis litteras cum laude concessit, inferatur nota mutabilitatis, aut livoris, si Ordines, vel Dimissorias denegat.

Litterarum Commendatitiarum
pro Canonico.

FORMULA VII.

SUMMARIUM.

- 1 Absens ex iuxta causa lucratur Distributiones.
- 2 Causa litis quando suffragetur ad lucrandas distributiones.
- 3 Canonicus, qui factò Capituli cogitur abesse, lucratur distributiones.
Canonicus, qui litem agit cum extraneo, in absentia non lucratur, distributiones, ibid.
- 4 Licentia se absentandi à residentia concurrente iuxta causa non potest ab Episcopo denegari.

Cler-